Universiteitssingel 40

Om inzicht te krijgen in hoe deze gebouwen tot stand zijn gekomen, is het nodig de realisatie van deze gebouwen in samenhang met de andere gebouwen gelegen aan de universiteitssingel , UNS50 en UNS60 te bespreken. Ook de bouw en de plek van het academisch ziekenhuis is hier sterk mee verbonden.

Allereerst een toelichting op de plek en de wijze waarop deze gebouwen in het landschap zijn gepositioneerd

Het terrein van Randwijck was in de jaren zeventig wat rommelig gegroeid met wooncomplexen richting het zuiden dicht tegen de maasoever aan, de rest was nog onbebouwd, akkers en weilanden. In deze “leegte” is toen P Debeijeplein 1 met een eigen richting in het landschap gerealiseerd. Nagenoeg aansluitend is het Academisch Ziekenhuis Maastricht tegen de oostrand en het MECC tegen de noordkant van het gebied gerealiseerd. Echter de richting van deze nieuwe gebouwen was gerelateerd aan de noord-zuid richting zoals die bestond in de autosnelweg en de ernaast gelegen spoorlijn Maastricht-Luik. Bij de nadere invulling van het gebied begon de diversiteit aan oriënteringen van de gebouwen te knellen. De gemeente wilde een herschikking en herwaardering van het bestemmingsplan voor Randwijck en huurde daartoe een buitenlands adviesbureau in.

Het bureau Ungers/Von Brandt maakte voor de plaatsing van verdere nieuwe gebouwen van de UM, AZM en andere bedrijven en instituten een nieuw stedenbouwkundig plan dat vertaald werd naar een nieuw bestemmingsplan. In dit plan wordt aan de toekomstige nieuwe gebouwen zowel onderling als met de omgeving een samenhang gegeven.

Een van de uitgangspunten was dat Randwijck een Maasoever is met een maagdelijk grote bedding die richting noord-zuid loopt.

Als je de foto’s van dit gebied van de jaren dertig ziet, zie je ook regelmatig door de Maas ondergelopen akkers en weilanden.

Ook de snelweg en de spoorlijn lopen in noord-zuidelijke richting. Het zijn allemaal verbindingen die op oude (water)wegenpatronen te herleiden zijn.

Een aardig detail is dat in deze noord-zuidrichting ook een schaatslaantje was, ten minste als het water de weilanden inkwam en het goed gevroren had. Toen kon je schaatsen op de plek, waar nu de lengteas is van alle gebouwen van de Universiteitssingel.

Je zou hetzelfde weer kunnen doen als je met rollerskates de Universiteitssingel 40 binnen gaat en rechtdoor skate tot aan de kastanjebomenrij van de Universiteitssingel 60.

De gedachte achter het stedebouwkundigplan was dat in de richting noord-zuid een soort stadsmuur ontstond gevormd door Uns 50 en later Uns 40 en 60/70 waarachter de ‘’Medizinische Kleinstadt’’ lag, gezien vanaf de snelweg/spoorkant. Een soort ommuurde stad gelegen aan de snelweg. In deze gedachtengang zijn het ronde bibliotheekgebouw en het oostgebouw van Uns 40 te bezien als bastions, ze benadrukken het gefortificeerde karakter. De koppeling van de gebouwen is verzekerd door luchtbruggen. Op die plaatsen kun je door de “stadsmuur”, als ware het een stadspoort, naar de achterliggende medische stad.

Het karakter van deze vesting vind je ook terug in de vorm en maten. Zo is bijvoorbeeld het onderdeel Universiteitssingel 50 namelijk 240 meter lang en slecht 23 meter breed maar zeven bouwlagen hoog. De architectonische invulling is het werk van bureau AadM, zij hebben alle gebouwen die de muur vormen wit gemaakt of een witte uitstraling gegeven.

De witte buitenmuren met de rode kleuraccenten zijn op te vatten als een soort behang. Het zijn niet dragende scheidende gevels. Het betonskelet van de gebouwen met kolommen, schijven en vloeren, hebben de buitenkant als draagmuur niet nodig. Dit in tegenstelling tot bv. een traditionele baksteenbouw, waar de binnenkant constructief met de buitenkant verbonden is.

Het gebouwcomplex van de Uns 40, gebouwd van ’99–‘01, bestaat uit drie omvangrijke onderdelen.

De plint is een bouwdeel van drie bouwlagen (één laag ondergronds) waarin grote functies onderdak vinden, zoals parkeren, collegezalen, mensa, ontmoetingsruimten, diverse studiebalies en twee entrees, één op de begane grond en één op de 1e verdieping via het garagedak.

Op de plint staan twee langwerpige gebouwen betaande uit vier bouwlagen.

Het westelijk gebouw is een onderdeel van de eerder genoemde stadsmuur, het is via een meerlagige luchtbrug verbonden met Uns 50. In het gebouw vinden allerlei functies gerelateerd aan FHML onderdak, laboratoria, onderwijsgroepskamers, kantoren en vergaderzalen.

Het oostelijke gebouw, huisvesting van de (relatief) nieuwe faculteit Psychologie valt net buiten de witte stadsmuur.

Dit gebouw is te bezien als een soort donjon. Donjons waren in de middeleeuwen een soort verdedigbare woontorens die los stonden van een burcht. In dit geval is het een bijzonder elementen dat iets meer vormgeving kon krijgen dan de stadsmuur. In een recordtijd van 2 jaar is het complex gebouwd, in 2001 werd de bouw afgerond.

Op het dak van de plint tussen het oost- en westgebouw is een sedumdak aangebracht met daarin, ten behoeve van daglichttoetreding, een grote stalen vakwerkconstructie bekleedt met glas die de vorm heeft van een 'omgekeerd schip'. In dit schip heeft de kunstenaar Jan van Munster een lichtsculptuur gemaakt. Op het voorplein van de entree, maar op het dak van de parkeergarage/plint, is het kunstwerk van Henk Visch in de vorm van een eigentijdse Stoa geplaatst.